

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.ф.н. Евгения Спасова Начева-Панчева
за материалите от конкурса за заемане на академичната длъжност "професор"
по професионално направление 3.3 Политически науки
(Европеистика - Странознание на Великобритания с преподаване на английски език),
обявен в ДВ, бр. 33/ 17.04.2018 г.
с единствен кандидат доц. д.ф.н. Благовест Сотиров Моллов,
преподавател в Катедра "Европеистика", Философски факултет,
СУ "Св. Кл. Охридски"

I. Представяне на кандидата.

Доц. д-р Благовест Моллов е завършил университетските специалности английска филология (1995 г.) и философия (1997 г.). Специализирал е в Университета в Лийдс (1995 г.) и в Оксфордския университет (септември 2000 г.- юли 2001 г.) като носител на престижната стипендия "Чивънинг" под научното ръководство на д-р Уилиам Мандър. Докторската му дисертация (2006 г.) е на тема "*Метафизика на познанието* на Томас Хил Грийн и възникването на британския идеализъм: трансценденталните аргументи в пост-кантианска употреба". През 2013 г. се хабилитира с три монографии, от които за рецензиране по тогавашната процедура е предложена *Епистемология и еристика: въведение в съвременната британска историография* (УИ "Св. Климент Охридски", 2012), с внушителен обем от 461 печатни страници. На следващата година, след успешна защита на дисертационния труд *Формални подходи към алетичната модалност: въведение и история*, доц. Моллов получава научната степен "доктор на науките". От 2002 г. до настоящия момент той е редовен преподавател в катедра "Европеистика" на СУ "Св. Климент Охридски".

II. Публикации по конкурса

Научната библиография на кандидата съдържа десет монографии, две от които под печат, десет статии, четири съставителства и пет превода на научна и научно-приложна литература (книги и речници). На настоящия конкурс той се представя с четири нерцензирани по предишния конкурс монографии, издадени през периода

2016-2018 г., две от които са публикувани от Университетско издателство "Св. Климент Охридски" и две - от Издателство на БАН "Акад. Марин Дринов". И четирите монографии са написани на английски език. Приложени са и четири статии върху специфично философска проблематика. Трудовете на доц. Моллов имат 6 регистрирани от справката на Университетската библиотека цитирания, към които са добавени и установените от автора по традиционен начин 14 цитирания на 5 публикации.

Представените библиографии - както общата, така и предложената за конкурса, правят силно впечатление с големия брой монографии, публикувани в кратки интервали от време. От хабилитацията си до днес, в рамките на пет години, той е издал шест сериозни научни труда, а още два са под печат.

Поради високо специализирания характер на научните статии на доц. Моллов и ограничения обем на жанра "становище" ще предложи кратки коментари върху достъпните за филолога първа и последна монография от списъка, както и някои наблюдения върху останалите.

1. *The New British Intellectual History* (Издателство на БАН "Акад. Марин Дринов", 2018)

Близък до преподавателските ангажименти на доц. Моллов, трудът представлява критичен прочит на концептуализирането на историята на идеите или интелектуалната история, поставяна в кавички от автора, чиято цел е да покаже спорния характер на подобно етикетиране. Опитите за себеконцептуализация на поддисциплината Моллов определя като редки и неуспешни, като отдава това на проблематичността както на нейното недостатъчно убедително конституиране като самостоятелна дисциплина, така и на прилагания от нея понятиен апарат.

Скептицизмът относно легитимността на дисциплината "интелектуална история" е двойно по-впечатляващ - наред с аргументираното противопоставяне на сериозни съвременни имена като Стефан Колини то проблематизира валидността и на собственото педагогическо усилие на автора. Интелектуалната история би била просто част от историята, ако, в случай че правилно съм разбрала аргумента на доц. Моллов, не практикува адекватна мета-себерефлексия, която да отграничи подобаващо нейния предмет и инструментариум. При това, тя трябва да преодолее грешките на презентизма, теза, с която новата херменевтика отново би влязла в спор. От аналитикофилософска перспектива обаче никоя степен на презентизъм не

се оказва допустима при анализа на минали идеи (с.11). Като погрешно се разглежда и допускането на изначален смисъл на източниците на интелектуалния историк, който евентуално може да бъде възстановен с внимателно езиково усилие и исторически контекстуализации. С други думи, интерпретационната рамка на старата херменевтика също се оказва неприемлива.

Каквито и да са методологическите вери на четящия, не може да не бъде оценена високо трайно и успешно поддържаната перспектива на критично питане в текста, питане както за природата на предмета, така и за неговите имена - едно изначално философско отношение, присъщо на най-добрите образци на научно изследване.

2. *The Histor(iograph)ical Turn of Analytic Philosophy* (УИ "Св. Климент Охридски", 2016)

Монографията проследява критически т.нар. исторически - и както личи от играта на дзуми в скобите - и историографски обрат в аналитичната философия, като поставя под съмнение неговата радикалност. Авторът полемизира убедително с тезата, че аналитичната философия по дефиниция изключва историцизма и предлага метапозициониране на философстващия историограф като продуктивна алтернатива на хибридизирането на философия и история. Прави впечатление добре аргументираното отстояване на философската рефлексия като жизненоважна за конституирането и развитието на всяка една дисциплина.

3. *Semanticizing. Studies in Analytic Meta-metaphysics* (УИ "Св. Климент Охридски", 2017)

Този текст на доц. Моллов разглежда един друг обрат в аналитичната философия - метафизическия, като отново си поставя за цел да преодолее бинарните противопоставяния в етикетирането и да докаже взаимните прониквания на аналитичната и метафизическата парадигми. Внимателно проследени както в синхронен, така и в диахронен план, тези прониквания отново говорят за недостатъчността на терминологичните означаващи. Доколкото метафизиката е третирана и като методология, метафизическият обрат се оказва по-скоро трайно състояние, отколкото революция в парадигмата на аналитичната философия. В духа на Бродли, Моллов твърди, че самата готовност да опровергаваш метафизиката вече предполага наличието на метафизични по същината си първи принципи (12). И в този труд предложените тези са защитени с присъщата на

автора широка и богата историко-философска ерудиция и аналитична убедителност.

4. *Notes on R. G. Colingwood's "Re-enactment" Analogy* (Издателство на БАН "Акад. Марин Дринов", 2018).

Монографичният труд върху Колингуд се съсредоточава върху понятието *re-enactment* (букв. повторно изиграване, пресъздаване) в идеалистическата историографска херменевтика на известния философ. Особено благоприятно впечатление прави фактът, че текстът е адресиран първоначално към студентската аудитория, което вероятно обяснява както тенденцията към радикален скепсис, така и напълно четивния изказ. Благовест Моллов гледа на този текст и като на експеримент - той пробва да "изиграе" Колингуд по предписанията на самия философ, но, в съответствие със своите пред-поставени догадки, не регистрира успех. Този търсен не-успех е плод на аналитично четене и проблематизиране на теорията на Колингуд и нейната аргументация, осъществени със забележително внимание, логичност и ерудиция. Неуспехът, смята Благовест Моллов, се дължи на вътрешната противоречивост на метода, като самият метод всъщност не се отличава особено от познатите историографски практики. Анализът открива кръговост на аргументацията - напр., за да разберем мислите на Платон, трябва да ги възпроизведем, и обратно (с. 21). Вместо механичното повторение при отиграването на мислите на историческия друг, Моллов предлага концептуална рефлексия и себерефлексия. Тук, струва ми се, Хайдегер и новата херменевтика, според които буквалното възпроизвеждане на историческия хоризонт е невъзможно поради собствената ни потопеност в историята, също биха били нелош контрааргумент. Позициите, от които Моллов дебатира обаче, са тези на аналитичната философия и те сработват достатъчно продуктивно при детайлното вглеждане в теорията и доводите на Колингуд. Остава питането дали друга херменевтична предпоставеност освен стремежа към пълно съвпадане с Колингуд би допуснала възможност за *re-enactment*, или всяка критика от позиции, различни от тези на обекта, не е всъщност предварително обречена на успех. В уводната си бележка авторът сам изтъква собствените си херменевтични пред-разсъдъци. Въпреки тази методологическа себе-осъзнатост, текстът поема риска да чете идеалиста Колингуд през призмата на аналитичната философия, като с лекота въвлеча читателя в своя философски експеримент.

III. Заключение и бележки

В заключение, цялостното впечатление от текстовете на Благовест Моллов е за системно, аргументирано и балансирано от себerefлексия отстояване на позициите на аналитичната философия. В тях ясно личи една все по-изчезваща и все по-необходима способност за усъмняване. Не може да не бъде открито и фината работа с философски, културологични и историографски текстове и тяхното концептуализиране отвъд очевидностите. Не на последно място, трябва да отбележа високата степен на овладяност на английския философски дискурс и напълно професионалното боравене с него. Ето защо с пълна убеденост препоръчвам на уважаемото жури да **присъди на доц. д.ф.н. Благовест Сотиров Моллов научното звание професор** по професионално направление 3.3 Политически науки (Европеистика - Странознание на Великобритания с преподаване на английски език).

06.10.2018 г.

Рецензент:

Проф. д.ф.н. Евгения Спасова Начева-Панчева

